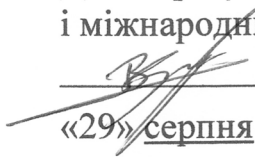

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук
і міжнародних відносин

 Віталій КРИВОШЕЇН

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.9 Теорія міжнародних відносин

шифр із ОПП і повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

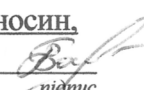
освітня програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

рік набору 2024/2025 форма навчання денна термін навчання 3 роки 10 місяців

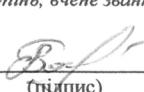
вид дисципліни обов'язкова

Розробник (-и) Головко Іван Костянтинович, доцент кафедри міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент

вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

 підпис

Погоджено гарант ОП

 (підпис)

Іван Головко

(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Дніпро
2025

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залик	залик	курсова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2025/26	2	3	3				кмп	1	7,0	210	40	16		32		72
		4	4								40	16		16		58

1. Мета дисципліни

Надати студентам необхідний мінімум знань про сутність міжнародних відносин як сфери соціальної дійсності та предмета наукового дослідження, сформувані здібності та навички раціонально-критичного їх осмислення, ввести їх у процес поглибленого наукового пізнання сфери міжнародного життя.

Вивчення дисципліни також забезпечує формування наступних компетентностей за ОПП:

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК 1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК 2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК 4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК 5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК 8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК 14. Знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності). Знання історії на рівні повної загальної середньої освіти.

Освоєння дисципліни: «Вступ до міжнародних відносин»

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1	знати:	РН01. Знати та розуміти	1-30

	Специфіку науки про міжнародні відносини та її предметної сфери; Основні етапи і напрями становлення і розвитку теорії міжнародних відносин; Поняття, структуру та типології міжнародних систем;	природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	
2	знати: Призначення та інструментарій міжнародної політики; Поняття, структуру та типології міжнародних конфліктів; Специфіку, етапи, особливості організації і проведення міжнародних переговорів;	РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	1-30
3	знати: Сутність, параметри, основні виклики міжнародної безпеки і міжнародної стабільності.	РН 07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	1-30
4	уміти: Порівнювати основні підходи до теоретичного осмислення міжнародних відносин; Описувати і типологізувати конкретно-історичні моделі міжнародних систем;	РН 09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	1-30
5	уміти: Здійснювати оцінку ефективності застосування інструментів міжнародної політики; 3.11.Здійснювати аналіз міжнародних конфліктів та оцінку ефективності способів їх регулювання.	РН 18. Демонструвати знання наукових підходів, методологій та методик дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.	1-30
6	уміти: критично ставитися до корупції, під час, коли необхідно мислити та аналізувати інформацію, вести науковий пошук на задану тему, в тому числі і з використанням сучасних комп'ютерних баз даних	РН22. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до	1-30

		корупції та проявів недобросовісної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.	
--	--	---	--

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				
		лекції	практичні	Семінарські	Лабораторні заняття	Самостійна робота
3 семестр						
Розділ 1. Класичні та сучасні теорії міжнародних відносин						
1	Тема 1. Теорія міжнародних відносин як навчальна дисципліна.	2		4		6
2	Тема 2. Лібералізм як теоретична основа міжнародних відносин.	1		4		5
3.	Тема 3. Реалізм в теорії міжнародних відносин.	1		4		5
4.	Тема 4. Англійська школа теорії міжнародних відносин.	1		4		5
5.	Тема 5. Марксизм та його напрями у міжнародних відносинах.	1				5
6.	Тема 6. Критична теорія в міжнародних відносинах.	2		4		6
7.	Тема 7. Концепція конструктивізму в теорії міжнародних відносин.	1		4		5
8.	Тема 8. Теорія фемінізму в міжнародних відносинах.	1				5
9.	Тема 9. Теорія нормативізму в міжнародних відносинах.	1		4		5
10.	Тема 10. Постструктуралізм у теорії міжнародних відносин.	1				5
11.	Тема 11. Зелена теорія в міжнародних відносинах.	1		4		5
12.	Тема 12. Теорія сек'юритизації в міжнародних відносинах.	1				5
13.	Тема 13. Азіатські перспективи в теорії міжнародних відносин.	1				5
14	Тема 14. Синергетика як теоретичний базис міжнародних відносин.	1				5
Всього за 3 семестр		16		32		72
4 семестр						
Розділ 2. Теоретичні засади міжнародних відносин на практиці						
15.	Тема 15. Теорія міжнародних відносин про формування нового світу.	1		2		4
16.	Тема 16. Дипломатія як втілення теорії міжнародних відносин.	1				4
17.	Тема 17. Рівні аналізу в теорії міжнародних відносин.	1		2		4

18.	Тема 18. Міжнародне право як інструмент реалізації теорій міжнародних відносин.	1				4
19.	Тема 19. Міжнародні організації в теорії міжнародних відносин.	1		2		4
20.	Тема 20. Глобальне громадянське суспільство в теорії міжнародних відносин.	1				4
21.	Тема 21. Релігія та культура в теорії міжнародних відносин	1		2		4
22.	Тема 22. Експланація глобальної бідності та багатства в теорії міжнародних відносин.	1				4
23.	Тема 23. Захист людей в теорії міжнародних відносин.	1		2		4
24.	Тема 24. Зв'язок і технології: від теорії до практики міжнародних відносин.	1				4
25.	Тема 25. Голос народу: від теорії до практики міжнародних відносин.	1		2		3
26.	Тема 26. Транснаціональний тероризм у теорії та на практиці.	1				3
27.	Тема 27. Глобальне довкілля як результуючий чинник теорій міжнародної взаємодії	1		2		3
28.	Тема 28. Глобальні виклики сучасності в теоріях міжнародних відносин.	1				3
29.	Тема 29. Конфлікт – згода в теорії міжнародних відносин	1		2		3
30.	Тема 30. Аналіз та прогнозування в теорії міжнародних відносин	1				3
Всього за 4 семестр		16		16		58
ВСЬОГО ЗА РІК		32		48		130

Тематика практичних / семінарських / лабораторних занять

№ Темі	Тематика (назва) практичного / семінарського / лабораторного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
3 семестр			
Тема 1	Тема 1. Засади навчального курсу «Теорія міжнародних відносин» 1. Об'єкт, предмет, мета та завдання курсу 2. Яке значення має теорія міжнародних відносин? 3. Центральні теорії міжнародних відносин та їх особливості. 4. Причинно-наслідкові зв'язки між	4	№1-20, Додаткова №1-15

	основними теоріями міжнародних відносин.		
Тема 2	Тема 2. Міжнародні відносини у контексті теорії лібералізму 1. Загальна характеристика лібералізму. 2. Інтелектуали-засновники лібералізму. 3. Виникнення та зростання лібералізму у політичних системах країн світу. 4. Сучасний лібералізм та його вплив на міжнародні відносини.	4	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 3	Тема 3. Концептуальні засади теорії реалізму для міжнародних відносин 1. Головні ідеї класичного реалізму. 2. Сутність і головні риси структурного реалізму. 3. Моральність та зовнішня політика у дусі реалізму.	4	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 4	Тема 4. Теорія міжнародних відносин: Англійська школа 1. Особливості трьох основних понять англійської школи: міжнародна система, міжнародне співтовариство і світове співтовариство. 2. Типи міжнародного суспільства. 3. Елементи системи і світове суспільство. 4. Англійська школа та її критики.	4	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 5	Тема 5. Історія та сучасність критичних теорій міжнародних відносин 1. Ідеологічні засади критичних теорій міжнародних відносин. 2. Конфліктність та насилля в критичних теоріях. 3. Критичні теорії про фундаментальні зміни в міжнародних відносинах.	4	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 6	Тема 6. Теорія конструктивізму: експланаційні та прогностичні можливості 1. Актуальність теорії конструктивізму для сучасних міжнародних відносин. 2. Дифузія ліберальних цінностей у суспільствах Сходу з позиції конструктивізму. 3. Ідентичність, інтереси, цінності і норми в теорії конструктивізму.	4	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 7	Тема 7. Нормативізм як особлива складова теорій міжнародних відносин 1. Причини популярності нормативних теорій наприкінці 1980-х років. 2. Цінність як найважливіший елемент регуляторних досліджень. 3. Чому вчені критикують нормативні теорії? 4. Що таке Pacta Sunt Servanda: принцип міжнародного права? 5. Якою є роль принципу Jus ad bellum у міжнародних відносинах?	4	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 8	Тема 8. Зелена теорія в контексті сучасної міжнародної взаємодії 1. Актуальність Зеленої теорії та її зв'язок з міжнародними відносинами. 2. Зв'язок Зеленої теорії з традиційними теоріями міжнародних відносин. 3. Динаміка сучасної міжнародної системи під впливом Зеленої теорії	4	№1-20, Додаткова №1-15

4 семестр			
Тема 9	Тема 9. Теорія міжнародних відносин про експланацію світової системи 1. Проблема – що відбувається зі світовою системою з позиції реалістів та політичних економістів. 2. Гегемонія як Світова система. 3. Збереження та витривалість нашого нинішнього світового порядку як предмет дебатів науковців 4. Теорія світових систем: ядро проти периферійних суспільств. 5. Структурні теорії міжнародних відносин. 6. Варіанти прогнозів майбутнього Світової системи з позиції теорій міжнародних відносин.	2	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 10	Тема 10. Аналіз міжнародних відносин на мікро-, мезо- і макрорівні 1. Особливості аналізу соціальних процесів на мікро-, мезо- та макро-рівнях. 2. Специфіка аналізу конфліктної ситуації на різних рівнях міжнародних відносин. 3. Перспективи міжнародного співробітництва у контексті трансферу нових технологій. 4. Макро, мезо та мікродослідження геноциду. 5. Особливості поглядів на міжнародну бізнес етику з різних рівнів аналізу. 6. Вплив факторів макро-, мезо- та мікрорівня на міжнародну мобільність студентів.	2	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 11	Тема 11. Роль міжнародних організацій в теорії міжнародних відносин 1. Світова політика під впливом міжнародних організацій: теоретичні конструкти. 2. Теорії про роль міжнародних організацій у підтримці миру та безпеки. 3. Міжнародні організації у теоріях міжнародних відносин. 4. Теорії міжнародних відносин щодо розгляду функціонального підходу до аналізу міжнародних організацій. 5. Теорії міжнародних відносин про зв'язок міжнародних організацій з владою. 6. Реалізм та лібералізм щодо ролі міжнародних організацій з підтримки світового порядку.	2	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 12	Тема 12. Проблеми релігії та культури в теоріях міжнародних відносин 1. Релевантність проблем релігії у теоріях міжнародних відносин. 2. Нові аспекти впливу релігії на міжнародні відносини у контексті теорій. 3. Теоретико-експланаційна складова впливу культури на міжнародні відносини. 4. Аналіз ступеня врахування культури в міжнародних відносинах на сучасному етапі.	2	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 13	Тема 13. Безпека людини в теорії	2	№1-20,

	міжнародних відносин 1. Співвідношення політики безпеки людини та держави у теоріях міжнародних відносин 2. Погляди теоретиків міжнародних відносин на безпеку людини у мінливому глобалізованому світі. 3. Погляди конструктивістів на безпеку людини. 4. Теорії міжнародних відносин про напрями запобігання насильницькому екстремізму. 5. Відмінність концепції «загальної безпеки» від концепції безпеки з позиції реалізму. 6. Концепти «безпека держави» та «безпека потоків» в теоріях міжнародних відносин.		Додаткова №1-15
Тема 14	Тема 14. Теорії міжнародних відносин щодо оцінки Feed Back у зовнішньої політики 1. Кібернетичний підхід до зворотного зв'язку у зовнішній політиці. 2. Теорії міжнародних відносин про вірогідність змін у зовнішній політиці під впливом громадської думки 3. Взаємодія з діаспорою в зовнішній політиці в контексті теорій міжнародних відносин. 4. Референдум у теоріях міжнародних відносин та його вплив на зовнішню політику.	2	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 15	Тема 15. Глобальне довкілля як предмет теорій міжнародних відносин 1. Головні позиції теорій міжнародних відносин з природоохоронної політики. 2. Роль громадського впливу на природоохоронну політику в теоретичній думці з міжнародних відносин. 3. Головні неурядові організації та їх місце в охороні довкілля з позиції теорій міжнародних відносин. 4. Нормативізм про охорону довкілля в міжнародному масштабі.	2	№1-20, Додаткова №1-15
Тема 16	Тема 16. Війна та мир в науковій думці теорій міжнародних відносин 1. Конфлікти та мир у контексті реалізму. 2. Лібералізм про можливість міжнародних конфліктів і підтримки миру. 3. Експланація проблем війни та миру в теорії Конструктивізму. 4. Політична думка на проблеми конфлікту та миру з позицій Критичних теорій	2	№1-20, Додаткова №1-15
Всього		48	-

Тематика самостійної роботи

Структура навчальної дисципліни	Теми лекцій	Тема самостійної роботи	Години	Рекомендована література (№ з переліку)
Розділ 1. Класичні та сучасні теорії міжнародних відносин	Тема 1. Теорія міжнародних відносин як навчальна дисципліна.	Структура наукових революцій (книга Т. Куна)	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Правила користування онлайн ресурсами з теорії міжнародних відносин та перевірки їх релевантності.	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 2. Лібералізм як теоретична основа міжнародних відносин.	Сучасні течії теорії лібералізму та їх значення для міжнародних відносин.	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Лібералізм і природа міжнародної системи.	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 3. Реалізм в теорії міжнародних відносин.	Міжнародна система у розумінні К. Волтца.	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Відмінності класичного реалізму від неореалізму для експлантації міжнародних відносин.	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 4. Англійська школа теорії міжнародних відносин	Світове суспільство та методи англійської школи.	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Ретроспектива англійської школи міжнародних відносин.	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 5. Марксизм та його напрями у міжнародних відносинах.	Відмінності різних напрямків марксизму у сучасних умовах.	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Проаналізувати літературу і дати відповідь на питання: чому марксизм негативно розглядав кордони між державами?	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 6. Критична теорія в міжнародних відносинах	Структура критичної теорії з її експлантації міжнародних відносин.	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Сформулюйте відповідь питанням: Чим важливі ідеї Хабермаса для теорії міжнародних відносин?	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 7. Концепція конструктивізму в теорії міжнародних відносин	З'ясувати відмінності теорії конструктивізму від реалізму та	3	№1-20, Додаткова №1-15

	відносин	лібералізму.		
		Опишіть декілька прикладів, коли змінювалось сприйняття держав як ворогів на друзів і навпаки, послуговуючись теорією конструктивізму.	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 8. Теорія фемінізму в міжнародних відносинах.	З'ясуйте популярність - непопулярність теорії фемінізму в суспільствах Сходу	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Основні етапи розвитку теорії Фемінізму.	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 9. Теорія нормативізму в міжнародних відносинах	Сформулюйте основні тези нормативної теорії в міжнародних відносинах.	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Протестна активність і нормативізм.	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 10. Постструктуралізм у теорії міжнародних відносин	Дайте відповідь на основі аналізу літератури: чому постструктуралізм конфліктує з більшістю теорій міжнародних відносин?	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Особливість пояснення міжнародних відносин пост структуралістами.	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 11. Зелена теорія в міжнародних відносинах	Дайте відповідь, в чому сильні сторони і слабкості Зеленої теорії стосовно міжнародних відносин.	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Історичні особливості розвитку Зеленої теорії.	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 12. Теорія сек'юритизації в міжнародних відносинах	Як виникають проблеми сек'юритизації на порядку денному політики.	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Сильні сторони та обмеження теорії сек'юритизації.	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 13. Азіатські перспективи в теорії міжнародних відносин	Концептуальний плюралізм азіатських теорій міжнародних відносин.	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Основні напрямки	2	№1-20,

		досліджень теорій міжнародних відносин в Китаї, Японії та Індії		Додаткова №1-15
	Тема 14. Синергетика як теоретичний базис міжнародних відносин.	Показати відмінність у термінах «синергія» і «синергетика»	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Вивчити основні поняття синергетики для опису міжнародної взаємодії як нелінійної системи	3	№1-20, Додаткова №1-15
		Синергія міжнародних відносин на прикладі співробітництва країн	1	№1-20, Додаткова №1-15
Розділ 2. Теоретичні засади міжнародних відносин на практиці	Тема 15. Теорія міжнародних відносин про формування нового світу.	Анархічний стан взаємодії національних держав як основа створення міжнародної системи та її стабілізації	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Відповідь на питання: Чи існують передумови до актуалізації Вестфальської системи як Feed Back щодо ліберальної глобалізації.	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 16. Дипломатія як втілення теорії міжнародних відносин.	Ядерне врегулювання на початку 1970-х рр. як чинник підтримання балансу сили в контексті теорії реалізму.	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Дипломатія у стилі конструктивізму	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 17. Рівні аналізу в теорії міжнародних відносин.	Індивідуальний, державний та міжнародний рівні аналізу	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Чому концентрація головної уваги до аналізу на державному рівні свідчить про підхід реалізму?	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 18. Міжнародне право як інструмент реалізації теорій міжнародних відносин	Нормативізм в дії: чи може міжнародно-правовий конфлікт згуртувати міжнародне співтовариство?	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Конструктивізм в міжнародному праві	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 19. Міжнародні організації в теорії	Зв'язок нормативізму з міжнародною правосуб'єктністю	2	№1-20, Додаткова №1-15

	міжнародних відносин	організацій		
		Дайте відповідь: Міжнародна організація чи інститут гармонізують міжнародні відносини, конструюючи їх?	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 20. Глобальне громадянське суспільство в теорії міжнародних відносин.	Роль Глобального громадянського суспільства у лібералістичній, реалістичній думці сучасності	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Теоретична складова опору ВТО, МВФ, Світовому банку тощо як прояв критичних теорій міжнародних відносин	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 21. Релігія та культура в теорії міжнародних відносин	Виявити, наскільки враховують в аналізі міжнародних відносин релігію та культуру такі теорії як реалізм, лібералізм і конструктивізм	4	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 22. Експланація глобальної бідності та багатства в теорії міжнародних відносин.	Вплив неореалізму в політиці на зростання глобальної нерівності.	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Сутність теорії глобальної справедливості	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 23. Захист людей в теорії міжнародних відносин.	Визначіть способи захисту людей у зонах конфлікту з позиції ООН як напрям нормативізму в міжнародних відносинах	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Поняття «гуманітарний захист людей» з позиції теорій міжнародних відносин	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 24. Зв'язок і технології: від теорії до практики міжнародних відносин.	Теорія лібералізму про цифровізацію світу.	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Лібералізм, реалізм і конструктивізм щодо ролі цифровізації у зовнішній політиці.	2	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 25. Голос народу: від теорії до практики	Причини кольорових революцій з позицій реалізму та лібералізму.	2	№1-20, Додаткова №1-15

	міжнародних відносин	Сучасний політичний активізм та його міжнародна підтримка	1	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 26. Транснаціональний тероризм у теорії та на практиці.	Як тероризм ідентифікується в теоріях міжнародних відносин.	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Теоретико-ідеологічні засади тероризму	1	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 27. Глобальне довкілля як результуючий чинник теорій міжнародної взаємодії.	Відповісти на питання: Як теорії міжнародних відносин оцінюють важливість проблеми Глобального довкілля?	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Підготуватися до ділової гри в ролі одного з представників теорій міжнародних відносин. Предмет - полеміка між представниками реалізму, лібералізму і конструктивізму з проблеми глобального довкілля.	1	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 28. Глобальні виклики сучасності в теоріях міжнародних відносин	Проаналізувати позицію теорій міжнародних відносин до глобальних проблем сучасності: глобальне потепління; зникнення видів флори та фауни; конфлікти і насилля; дискримінація та нерівність; нестача води, продовольства, житла	3	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 29. Конфлікт – згода в теорії міжнародних відносин	Проаналізувати ставлення до конфлікту і згоди у теоріях реалізму та лібералізму	2	№1-20, Додаткова №1-15
		Позиція конструктивізму до консоліативного і громадянського суспільства щодо врегулювання конфліктів.	1	№1-20, Додаткова №1-15
	Тема 30. Аналіз та прогнозування в теорії міжнародних відносин	Основні етапи розвитку досліджень щодо прогнозування конфліктів і миру у міжнародних відносинах	3	№1-20, Додаткова №1-15
Усього			130	

5. Схема формування оцінки

5.1 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
		75-81
		64-74
Задовільно/Satisfactory		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

3 семестр

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Виступи на семінарських заняттях	впродовж семестру	48(16 семі-в*3=48)
Виконання індивідуального завдання (КМР)	16	12
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		60

4 семестр

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Виступи на семінарських заняттях	впродовж семестру	32(8 семі-в*4=32)
Бліц-опитування	впродовж семестру	8 (8*1=8)
Есе	38	10
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		60

Підсумкове оцінювання (3,4 семестри):

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Екзамен (3 семестр)	18-20	40
Екзамен (4 семестр)	40-41	40

Умови до складання екзамену: до екзамену допускають здобувачів вищої освіти, які пройшли оцінювання за всіма формами поточного контролю, передбаченого робочою програмою.

5.3 Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів*	
Форма 1. Виступи на семінарських заняттях	
Бали	Критерій
При оцінюванні участі студента/ки у семінарському занятті враховується: – відповідність змісту виступу здобувача питанням, що виносяться на семінарське заняття; – структура виступу (вступ, виклад основного матеріалу, висновки); – ґрунтовність відповіді на запитання аудиторії/викладача; – участь у дискусії та навички ведення дискусії; – уміння використовувати у відповіді/дискусії раніше здобуті знання у рамках освітньої програми; – посилання на першоджерела; – активність здобувача на занятті.	
0	відсутність здобувача на семінарському занятті; здобувач не приймає участі у семінарському занятті
2	підготовка доповіді та виступ на семінарському занятті
1	відповіді на поставлені запитання у контексті доповіді
1	участь у дискусії*
Форма 2. КМР	
КМР проводиться у письмовій тестовій формі. Тест містить 12 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал.	
Бали	Критерій
0	Неправильна відповідь на тестове питання.
1	Правильна відповідь на тестове питання
Мінімальна оцінка 0 балів; Максимальна оцінка (12*1)=12 балів	
Форма 3. Бліц-опитування	
Бліц-опитування проводяться під час лекційних занять для перевірки належного рівня засвоєння лекційного матеріалу.	
Бали	Критерій
0	здобувач не надав відповіді на запитання; відповів не вірно
1	здобувач надав чітку, вірну відповідь
Форма 4. Есе	
Есе за запропонованою тематикою здобувач виконує самостійно у відповідності до встановлених критеріїв. При оцінюванні есе враховується: - технічне виконання роботи; - методологія виконання роботи; - уміння використання наявних знань при виконанні роботи; - уміння опрацювання першоджерел та наявної інформації щодо обраної тематики; - уміння послідовно, логічно та чітко викладати матеріал; - уміння узагальнювати отримані результати; - уміння формувати чіткі, логічні рекомендації щодо вирішення зазначеної	

проблематики; - дотримання принципів академічної доброчесності.	
Бали	Критерій
0	здобувач не надав відповіді на запитання; відповів не вірно
1-3	здобувач надав відповідь, що містить деяку правильну інформацію
4-6	здобувач надав відповідь, що здебільшого розкриває проблему, однак не системно
7-8	здобувач надав відповідь, що повністю, системно розкриває проблему
9-10	здобувач надав відповідь, що повністю, системно розкриває проблему, відповідь має креативний, творчий характер

** лише у 4 семестрі*

5.4 Екзамен

Екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з окремої дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід і передбачає обов’язкову присутність здобувача вищої освіти.

Складання семестрових екзаменів здійснюють згідно з робочим навчальним планом спеціальності (напрямку підготовки) під час проведення екзаменаційних сесій згідно з розкладом, де визначають дату, час, аудиторію та екзаменатора.

Передбачає обов’язкову присутність здобувача вищої освіти.

Екзамен проводиться як форма семестрового контролю в 1 та 2 семестрах. Структура екзамену в обох семестрах ідентична.

Структурно складається з:

Вид завдань	Кількість завдань	Максимальна кількість балів
Теоретичні питання	2	2*10=20
Тестові завдання з одним правильним варіантом відповіді	10	10*2=20

Критерії оцінювання теоретичних питань на екзамені

Бали	Критерії
0	не володіє навчальним матеріалом; не розуміє змісту питання; не в змозі викласти матеріал логічно та послідовно.
2-4	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; не в змозі викласти зміст більшої частини теоретичного питання.
6	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; викладає основний зміст матеріалу без всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; допускаються окремі неточності та помилки.
8	достатньо повно володіє навчальним матеріалом; логічно, змістовно, обґрунтовано його викладає; при викладанні питань не вистачає достатньої аргументації; можливі окремі неточності та незначні помилки.
10	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; логічно, змістовно викладає матеріал з достатньою аргументацією.
Мінімальна оцінка 0 балів; Максимальна оцінка (10*2)=20 балів	

Критерії оцінювання тестових питань

Бали	Критерій
0	Неправильна відповідь на тестове питання.
2	Правильна відповідь на тестове питання
Мінімальна оцінка 0 балів; Максимальна оцінка (10*2)=20 балів	

** (за кожною формою оцінювання, зазначеною у п. 5.2)*

Примітка:

Визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

Процедури визнання результатів навчання здобувачів усіх форм здобуття освіти та рівнів вищої освіти, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту регламентує Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

За характером викладення навчального матеріалу:

- словесні;
- наочні;
- практичні.

За організаційним характером навчання:

- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

За логікою сприймання та засвоєння інформації:

- індуктивно-дедуктивні;
- дослідницькі;
- проблемні тощо.

Інтерактивні методи навчання («мозковий штурм»; кластери / таблиці; круглий стіл / дискусії; метод групової роботи / метод проєктів) та активні методи навчання (презентації; кейс-технології / кейс-метод; проблемні лекції; дидактичні ігри).

Інструменти та обладнання: Опанування навчальної дисципліни потребує використання мультимедійного обладнання(проектора, ноутбука)

Програмне забезпечення: ліцензія у складі пакету MicrosoftOffice 365 A1 Plusforfaculty

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Головка І. Нова публічна дипломатія в сучасному науковому дискурсі. Філософія та політологія в контексті сучасної культури, 2022, 14(2), с. 102–109. DOI: <https://doi.org/10.15421/352228>
2. Головка І. Співвідношення інтерпретацій дефініцій «регіон» та «регіоналізація» в сучасному науковому дискурсі. Філософія та політологія в контексті сучасної культури, 2024, 16(1), с. 157–163. DOI: <https://doi.org/10.15421/352431>
3. Головка І. Становлення концепту публічної дипломатії в сучасному науковому дискурсі: роль парадипломатії. Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках, 2024, 7(1), с. 180–188. DOI: <https://doi.org/10.15421/342429>
4. Дерев'янка І. (2024). Асиметрична парадигма міжнародних відносин. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, (14), 7–18. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745X.14.2024.319347>
5. Дерев'янка І. Асиметрія міжнародних відносин в рамках концептуального поля ліберальної теорії. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. 2025. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-43>
6. Єремєєва І. А. Теорія міжнародних відносин: підручник / І. А. Єремєєва. Дніпро: ДДУВС, 2023. 140 с.
7. Кіндратець О. М. Вплив демократичного режиму на характер міждержавних відносин. Політичне життя. 2023, 113-117. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.3.14>.
8. Конспект лекцій з дисципліни «Теорія міжнародних відносин» / Укл. Чістякова І. М., Кубко В. П., Кудлай І. В., Кривдіна І. Б. Одеса: ДУ ОП, 2021. 223 с.
9. Петров П., Вершина В., Головка І. Роль публічної дипломатії та парадипломатії як інструмент зміцнення політичних інститутів у цифровому вимірі. Філософія та політологія в контексті сучасної культури, 2024, 16(2), с. 215–221. DOI: <https://doi.org/10.15421/352462>
10. Петров П., Головка І. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Теорія міжнародних відносин». ДНУ: Електронне видання, 2025. 62 с. URL: <https://repository.dnu.dp.ua/document-details/5100>
11. Петров П., Головка І. Міжнародні відносини у добу глобальної трансформації в теоретичному, аналітичному та дипломатичному вимірах: Частина 1 монографія. Дніпро: ВІЗІОН, 2025, 477 с. URL: <http://irdnu.dp.ua/storage/files/methodicals/4cAuEA33mp.pdf>
12. Петров П., Головка І., Котов І. Моделювання цифрової парадипломатії в глобальному просторі. Стратегія нейтралізації інформаційних загроз. Empirio, 2025, 2(Special Issue), с. 92–101. DOI: <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2025.2.s.92-101>.
13. Руда Л. А. Теорія міжнародних відносин та геополітика: навчально-методичний посібник для підготовки до семінарських занять. Кам'янець-Подільський: КПНУ імені Івана Огієнка, 2023. 77 с. URL: <https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/ruda-l.-a.-teoriiamizhnarodnykh-vidnosyn-ta-heopolityka.pdf>
14. Теорія міжнародних відносин: підручник / за ред. М. П. Требіна. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2022. 472 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/373632507_Pidruc_Teoria_mizhnarodnih_vidnosin_Trebin_2022_PV1

15. Чеховський А. А. Теоретичні підходи до здійснення ефективного міжнародного співробітництва держав у сфері енергетичної політики. *Public Administration and National Security*. 2025, №1(54). DOI: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2025-1-10662>.
16. Holovko I. K., Hrachevska T. O. Paradiplomacy as a tool for enhancing interregional cooperation in Central and Eastern Europe. *Rehionalni studii*, 2024, 37(1), с. 81–89. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2024.37.14>
17. Ihor Ishchenko, Ivan Holovko, Mariia Rexha, Pavlo Petrov. Handbook for studying the course «THEORY OF INTERNATIONAL RELATIONS» D.: DNU, 2021. 60 p. URL: <http://irdnu.dp.ua/storage/files/methodicals/I5OS0RGO9s.doc>
18. Ishchenko I., Bashkeieva O., Zaiets O. Cultural Patterns of Political Institutions under Polarization in International Relations. *Evropský politický a právní diskurz (Scopus)*, 2025. Vol. 12. Issue 2, p. 29-40. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2025.12.2.3>
19. Maisaia V. International Relations Theory and Its Transformation in Post-Modern Period: New Shifts, New Tendencies. London: IntechOpen, 2025. DOI: <https://doi.org/10.5772/intechopen.1011277>.
20. Vysotskyi O., Holovko I., Vysotska O. Theory of geocultural technologies in international relations. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*, 2023, 32(2), с. 426–435. DOI: <https://doi.org/10.15421/112338>

Додаткова:

1. Головко І. Глобальні і регіональні інтеграційні процеси Африки. Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках, 1(1). 2024. С. 210-238. DOI: <https://doi.org/10.15421/342407>
2. Головко І. Передумови виникнення та особливості розвитку парадипломатії в умовах активізації процесів регіоналізації. Технології сучасних міжнародних відносин: колективна монографія / І.В.Іщенко, В.О.Пермінов, О.Ю.Висоцький та ін.; за заг.ред. І.В. Іщенка. Дніпро: Середняк Т.К., 2021. С. 108 – 142.
3. Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин. Львів: Новий світ-2000, 2025. 360 с.
4. Вівчар І., Крет Р., Кундеус О. Миротворчі та безпекові механізми регулювання сучасних міжнародних відносин. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Питання політології», 2024. Том 45. С. 46 – 53.
5. Іщенко І.В. Міжнародний аспект синергії релігії та політики в умовах цифровізації, якісних змін середовища. Глобальний інформаційний простір як чинник розвитку міжнародних відносин: кол.моногр. / за заг. ред. І.В. Іщенка. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2023. 320 с. Розділ 1. С. 4-22. DOI: <https://doi.org/10.15421/342401>
6. Іщенко І.В., Башкеєва О.М. Сучасні комунікативні практики в міжнародних відносинах: цивілізаційний вимір. Філософія та політологія в контексті сучасної культури, 2024. Т. 16, № 1, с. 171 – 179. DOI: <https://doi.org/10.15421/352433>
7. Ishchenko I., Bashkeieva O., Zinukova N. Identification as an indicator of social entropy under globalization: Ukrainian Realities and International context. *Przegląd Strategiczny*, 2021. №14, P.397 – 416 (Scopus). DOI: <https://doi.org/10.14746/ps.2021.1.24>
8. Конфронтація та співробітництво в міжнародних відносинах: теорія і практика: збірник наукових праць / заг. ред. Толстова С.В. Київ: Інститут всесвітньої історії НАН України, 2023. 211 с. URL: <https://ivinas.gov.ua/images/Confrontation-cooperation-2023.pdf>
9. Киридон А.М. Дипломатія: простір функціонування в умовах викликів ХХІ ст. Дипломатія в міжнародних відносинах: ретроспекція і сучасність: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю, м. Київ, НАУ, 24 лютого 2023 р. К.: НАУ, 2023.С.41-45.

10. Технології сучасних міжнародних відносин: колективна монографія / за заг. ред. професора І.В.Іщенко. Дніпро: ТОВ «Акцент ПП», 2021. 292 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Vysotskyi_Oleksandr/Tekhnolohii_suchasnykh_mizhnarodnykh_vidnosyn.pdf
11. Richard Ned Lebow. International Relations Theory and the Ukrainian War. *Analyse & Kritik*. 2022. Vol. 44. Issue 1. DOI: <https://doi.org/10.1515/auk-2022-2021>
12. Aryal S., Pulami M. From margins to mastery: international relations and the future of political science. *SN Social Sciences*, 2025. Vol. 5, article № 156. DOI: <https://doi.org/10.1007/s43545-025-01190-x>
13. Глобальний інформаційний простір як чинник розвитку міжнародних відносин: колективна монографія / за заг. ред. І.В. Іщенко. Ніжин: Лисенко М. М., 2023. 320 с. ISBN 978-617-640-633-4. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Vysotskyi_Oleksandr/Hlobalnyi_informatsiinyi_prostir_iak_chynnyk_rozvytku_mizhnarodnykh_vidnosyn.pdf
14. Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин. Матеріали Всеукр. науково-практ. конф. 17-18 листопада 2023 р., м. Дніпро / ред.кол.: І.В. Іщенко, І.К. Головка, П.Г. Петров. Дніпро: ПрінтДім, 2023, 290 с. URL: <https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/23.pdf>
15. Волоснікова Н., Абрамов Ф., Яцина В. Глобальні виклики та міжнародні відносини у сфері миру та безпеки. *Вісник НТУ «ХПІ»*. Серія: Економічні науки. 2025. № 1. С. 79-83. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2025.1.79>

8. Інформаційні ресурси:

1. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України – <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України – <https://mon.gov.ua/ua>
3. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Веб-сайт Міністерства закордонних справ України – <https://mfa.gov.ua/>
5. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень - <https://niss.gov.ua/>
6. Сайт ООН – <https://www.un.org/en>
7. Сайт РНБО України – <https://www.rnbo.gov.ua/>
8. Сайт ЮНЕСКО – <https://www.unesco.org/en>
9. Сайт ЄС – https://european-union.europa.eu/contact-eu_uk
10. Сайт Бібліотеки Конгресу США – <https://www.loc.gov/collections/country-studies/?fa=online-format:pdf&sp=2>
11. Офіційний сайт Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара – <https://www.dnu.dp.ua/>
12. Цифровий репозиторій ДНУ імені Олеся Гончара – <https://repository.dnu.dp.ua/>
13. Офіційний сайт наукової бібліотеки ДНУ – <http://library.dsu.dp.ua/>
14. Офіційний сайт Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки – <http://www.libr.dp.ua/>
15. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Національної академії наук України (НАНУ) – <http://www.nas.gov.ua/>
17. Official web-site European Parliament. Members of the European Parliament – <https://www.europarl.europa.eu/meps/en/home>
18. Official web-site Directorate-General for Communication. Types of institutions and bodies – https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_en

19. Official web-site European Commission. Areas of EU action. – https://commission.europa.eu/about/role/law/areas-eu-action_en
20. Official web-site European Commission. Common Foreign and Security Policy – https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/common-foreign-and-security-policy_en
21. Official Journal of the European Union. Court of Justice of the European Union. Access to European Union Law – https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM:eu_court_justice
22. European Parliament, Directorate-General for Internal Policies. The European Council in 2022. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2023. – <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9154aba7-f617-11ee-8e14-01aa75ed71a1/language-en>
23. Official Journal of the European Union. European Parliament. Access to European Union Law – https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=%20%20LEGISSUM:european_parliament
24. Official Journal of the European Union. European Council. Access to European Union Law – https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=%20%20%20LEGISSUM:european_council